

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

**Ліквідація ФОП: період за який
контролюючі органи можуть проводити
документальні позапланові перевірки**

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до п.п. 66.1.1 п. 66.1 ст. 66 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) підставами для внесення змін до облікових даних платників податків є інформація органів державної реєстрації.

Порядок зняття з обліку самозайнятих фізичних осіб як платників податків у контролюючих органах визначено п. 11.18 розд. XI Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (далі – Порядок № 1588).

Підставою для зняття фізичної особи – підприємця з обліку у відповідному контролюючому органі є відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем за її рішенням, або за судовим рішенням, або у разі її смерті, або оголошення її померлою, або визнання її безвісно відсутньою (абзац перший п.п. 1 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588).

Згідно з п.п. 2 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588 фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, знімаються з обліку після припинення або зупинення незалежної професійної діяльності або зміни організаційної форми відповідної діяльності з незалежної (індивідуальної) на іншу, за наявності документально підтвердженої інформації відповідного реєстру чи уповноваженого органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо), та поданих до контролюючого органу за основним місцем обліку заяви за формою № 8-ОПП, дата якої фіксується в журналі за формою № 6-ОПП.

Підтвердженням припинення незалежної професійної діяльності є відомості (витяг) відповідного реєстру, до якого вноситься інформація про державну реєстрацію такої діяльності, щодо припинення, або зупинення, або зміни організаційної форми відповідної діяльності з незалежної (індивідуальної) на іншу.

Після державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізична особа продовжує обліковуватись у контролюючих органах як фізична особа – платник податків, яка отримувала доходи від провадження підприємницької діяльності (абзац перший п.п. 6 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588).

Відповідно до п.п. 78.1.7 п. 78.1 ст. 78 ПКУ документальна позапланова перевірка здійснюється, зокрема, коли розпочато процедуру припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, або подано заяву про зняття з обліку платника податків.

Абзацами першим та другим п. 102.1 ст. 102 ПКУ визначено, що контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених ПКУ, не пізніше закінчення 1095 дня (2555 дня – при проведенні перевірки операції відповідно до ст.ст. 39 і 39 прим. 2 ПКУ), що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, визначеної п. 133.4 ст. 133 ПКУ, та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, –

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку контролюючий орган не визначає суму грошових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого грошового зобов'язання (в тому числі від нарахованої пені), а спір стосовно такої декларації та/або податкового повідомлення не підлягає розгляду в адміністративному або судовому порядку.

При поданні платником податку уточнюючого розрахунку до податкової декларації або уточнюючої декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань в межах поданих уточнень, за такою податковою декларацією протягом 1095 днів (2555 днів – у разі проведення перевірки відповідно до ст.ст. 39 і 39 прим. 2 ПКУ) з дня подання уточнюючого розрахунку (декларації).

При виявленні за результатами перевірки порушень інших вимог податкового законодавства, безпосередньо не пов'язаних з декларуванням податкових зобов'язань платником податків, а також порушень вимог іншого, крім податкового, законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право самостійно визначити суму штрафних санкцій (фінансових санкцій, штрафів) платника податків не пізніше 1095 днів з дня вчинення відповідного правопорушення.

З місцевих податків та/або зборів, за якими передбачено подання річної податкової декларації, контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право за результатами перевірки самостійно визначити суму грошових зобов'язань, у разі виявлення ним за результатами перевірки заниження суми визначеного платником податків податкового зобов'язання з цих податків, не пізніше закінчення 1095 днів, що настає за останнім днем граничного строку сплати цих податків, визначених відповідними розділами ПКУ.

Граничні строки застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають строкам давності для нарахування грошових зобов'язань, визначеним ст. 102 ПКУ (п. 113 і ст. 113 ПКУ).

Однак, в частині єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), згідно з частиною шістнадцятою ст. 25 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», строк давності щодо нарахування, застосування та стягнення сум недоїмки, штрафів та нарахованої пені не застосовується.

Слід зауважити, що п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупиняється перебіг строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ.

При цьому дію п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ зупинено на період дії воєнного, надзвичайного стану згідно із Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану».

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Водночас п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Так, відповідно до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, до 01 серпня 2023 року, для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім випадків, передбачених п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Отже, при внесенні до ЄДР запису про припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця або подання до контролюючого органу заяви за формою № 8-ОПП фізичною особою, яка припинила незалежну професійну діяльність, позапланова документальна перевірка (крім єдиного внеску) проводяться за період, визначений контролюючим органом з урахуванням строків давності – 1095 днів, що продовжуються на період їх зупинення з 18 березня 2020 року до 31 липня 2023 року (включно).

При цьому грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без дотримання строку давності, визначеного в абзаці першому п. 102.1 ст. 102 ПКУ (1095 днів), якщо податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання, не було подано (п.п. 102.2.1 п. 102.2 ст. 102 ПКУ).

Документальною позаплановою перевіркою в частині правильності обчислення, повноти і своєчасності сплати єдиного внеску охоплюється період з 01 січня 2011 року або період, що настає за періодом, який перевірено попередньою перевіркою із зазначеного питання.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
січень – 2024, наклад 50 прим.